

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

BUTLLETÍ INFORMATIU Nº 70

MAIG 1990

**PRENSA
TORONA**

ES PI GROS

Lloret de Vistalegre

Butlletí informatiu N° 70

MAIG 1990

Lloret de Vistalegre

Dipòsit Legal: PM 623/79

ADREÇA

Costa des Pou, N° 13
Lloret de Vistalegre

IMPRESSIÓ

"Apòstol y civilizador"
Petra

BESTIARI

Ara brama s'ase,
deixau-lo bramar:
donau-li farratge
i engreixarà.

Donetes d'es meu carrer,
plorau la meva dissort:
s'ase d'es sogre s'és mort
quan més l'havia mester.

Cada dia en sortir es sol
gira s'esquena a sa lluna,
i veuràs s'ase d'En Pruna
que passeja es picarol.

A sa vorera de mar
cada dia surt es sol.
Mai 'via sentit bramar
tants d'ases a un redol.

Els articles publicats a aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

EDITORIAL

Ja és costum des de fa més de quaranta anys que el segon diumenge de maig, una setmana després de la Fira de Sineu, el nostre poble celebri Sa Fira. La inauguració d'una plaça que no compta amb el vist i plau de tots els veïnats serà el centre d'atenció d'un programa que cada any està més mancat de les activitats tradicionals que feren nèixer aquest tipus de celebracions.

No hi ha dubte que en aquests moments ja ningú cerca una fira agrícola a una societat on els agricultors són el sector minoritari, però al mateix temps tampoc podem deixar de pensar que a Lloret qui més qui manco està relacionat amb aquest món. No deixa de ser una paradoxa que els trinxers de Sineu i les olles de test siguin a la Fira de Maig l'element més pagès. Els intents d'altres edicions de fer mostres d'animals pareix que varen dur massa feina als organitzadors o no se sap massa bé què passà, però la qüestió és que no fou més que una flor d'estiu.

La gent agraeix les exposicions, presentacions, tòmbols, conferències i tot aquest tipus d'actes, però és clar que això no és més que un complement al que vertaderament és una fira. El mateix nom ho indica, també es tracta de mercaderia i precisament no es fa a un dia tan assenyalat per convocar quatre o cinc venedors més dels habituals del mercat del dilluns.

Ja se sap de memòria aquella cançó que diu que Llorito és petit i que som pocs i mal avenguts, però si no es fa un esforç per part de tots, la nostra fira va en camí de convertir-se en el mateix que moltes altres: un pretext per lluir-s'hi i un dia per fer els preceptius dinars amb els que habitualment ja no campen per aquestes contrades.■

ES PI GROS

NOTÍCIES LOCALS

ABRIL

Dia 5. Comença al Centre Parroquial un Cur set de Cuina.

Dies 12 i 13. Dijous i Divendres Sant. Al vespre hi hagué les tradicionals processons.

Dia 14. Naixement de la filla de Na Mª Concepció Picornell i En Josep Vila. Crònica a l'*Última Hora*: "*Los partidos políticos buscan candidatos para las elecciones de 1991*".

Dia 15. Dia de Pasqua. Al matí es va celebrar la processó de l'*Encuentro*. Durant tot el dia, els quintos anaren a cantar panades.

Dia 18. Al local de l'Associació de la Tercera Edat se celebrà una conferència sobre *Dietètica*.

Dia 20. Presentació, a la Biblioteca Municipal, del llibre *Bon dia* de Mn. Santiago Cortès, il·lustrat pels nins i nines de Lloret.

Dia 22. Fou el Diumenge de l'Àngel. Com és costum, es va fer el Pancaritat a la Comuna amb nombrosa participació

Dia 23. Naixement del fill de Na Margalida Ladarria i En Guillem Fiol.

Dia 25. Naixement de la filla de Na Marisol Amengual i En Nadal Real.

Dia 27. Ple ordinari de l'Ajuntament.

Dia 29. Comença a Lloret la 6ª Edició de la carrera ciclista *Pla de Mallorca*. El *Diario de Mallorca* se'n fa res-sò: "*La sexta edición de la Volta Ciclista al Pla de Mallorca se inicia hoy en Lloret*".■

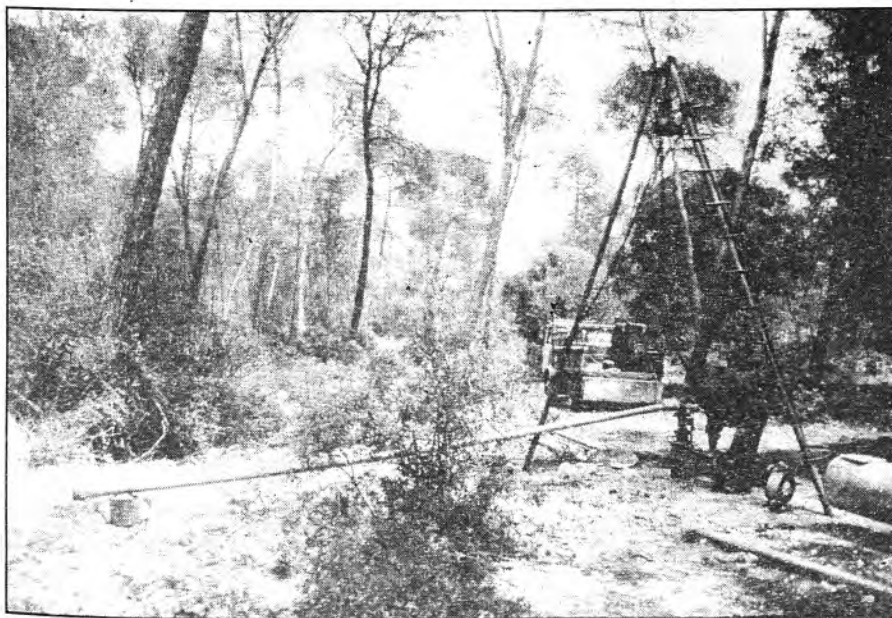
LLORET TÉ 810 HABITANTS

Segons es desprèn de la rectificació del Padró d'Habitants, a 1 de gener de 1990 Lloret tenia 810 habitants.

1/1/1989	819 hab.	402 homes	417 dones
Altes	20	8 homes	12 dones
Baixes	29	13 homes	16 dones
1/1/1990	810 hab.	397 homes	413 dones

Les causes d'aquesta modificació en el número d'habitants són provocades pels motius següents:

	Naixements/ defuncions	Canvis de municipi	Omissions
Altes	10	8	2
Baixes	15	14	-

A la fi s'ha trobat aigua a Sa Comuna. El sondeig realitzat gràcies a l'ajuda de la Conselleria d'Obres Públiques ha donat un cabdal de 42.000 litres. La fotografia pertany al dia en què es feien les proves per conèixer-ne la quantitat exacta.

El passat 20 d'abril

FOU PRESENTAT EL

LLIBRE "BON DIA"

Dia 20 d'abril, i amb motiu de la *Diada del Llibre*, tengué lloc a la Biblioteca Municipal la presentació del llibre *Bon dia* de Mn. Santiago Cortès.

Antònia Garí fou l'encarregada de presentar l'acte. Després prengué la paraula l'escriptor Joan Guasp qui féu una glosa de l'obra i de l'autor. Al final el nombrós públic pogué adquirir-la i Santiago Cortès firmà exemplars als interessats.

A continuació us oferim els textos de la presentació de l'acte i de la presentació de l'obra.

PRESENTACIÓ DE L'ACTE

Bon vespre amics, ens hem reunit avui per celebrar amb una mica d'antelació el *Dia del Llibre*, que com sabeu és dia 23, dilluns, aniversari de la mort del célebre escriptor castellà Miguel de Cervantes. I cap altre lloc podíem trobar més adequat que aquest, enrevoltats de tants de llibres.

Al llarg de vint-i-sis matins vàrem poder sentir durant un minut per la ràdio la veu d'En Santiago que a la seva manera ens deia *Bon dia*. Però les paraules se'n van amb el vent i es va pensar reunir en un llibret aquelles vint-i-sis reflexions matinenques, per poder-les llegir quan volguéssim

Avui, aquests vint-i-sis minuts surten a la llum acompanyats cadascun pel dibuix d'una flor realitzat pels més petits. Llegiu-ne un cada dia i, contemplant durant un minut el dibuix de la flor que l'acompanya, darrera la qual s'amaga la innocència, l'alegria de viure, la felicitat, la ingenuïtat dels nostres infants, reflexionau en les paraules finals del llibre: "*Difícilment sap estimar qui no aprecia una flor*".

En acabar l'acte trobareu llibres per a comprar-ne, si voleu. Els doblers que es recullin passaran a formar part de la vidriola que estam omplint per fer una petita escapada a Barcelona.

I ara cedesc la paraula a l'escriptor Joan Guasp que farà la presentació del llibre.■

Antònia Garí Orell

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE

I

Lo primer que se m'ocorr és que "*Bon dia*" és un llibre escrit per un capellà. No crec que el seu autor s'enfadi per això, perquè ell sap que no ho dic en sentit pejoratiu, sinó més bé tot lo contrari. A mi sempre m'han agradat els llibres escrits per capellans, per segons quins capellans! I m'han agradat perquè tenc la impressió de que sempre cerquen allò que jo cerc, i no tan sols allò que jo cerc, sinó allò que cerca tothom en el fons. Es a dir la justícia, l'alliberament personal, la satisfacció íntima, la felicitat, la salvació. Són llibres quasi sempre de denúncia, de denúncia valerosa. Són llibres que no tenen por del que diran, del que diran uns i altres, i de manera especial, els poders establerts.

Aquesta seria, en definitiva, la funció primordial de tot llibre de pensament. I el llibre "*Bon dia*" és un d'aquests llibres. Un llibre que ens proporciona una invitació diària, la primera de cada dia, a reflexionar sobre els fets que ens són més acostats i tot allò que ens envolta. Cada una de les reflexions de "*Bon dia*" manifesta una faceta d'aquesta lluita diària que tots els homes hem d'em

prendre cada matí. Pot semblar que de vegades ens aconsella allò que hem de fer o pensar per obrar d'una manera determinada, però l'autor ha estat prou savi per tan sols llençar-nos suggerències al vol, de manera que el dia que començam no ens agafi per sorpresa.

L'autor de "Bon dia" ha reflexionat abans tot allò que després ens comunica. Ha tengut abans l'experiència, almenys intel·lectual, i potser espiritual, del tema que ens proposa. De vegades se serveix d'un pensament original, de vegades d'una lectura aliena, de vegades d'una anècdota que o bé ha viscut o bé li han contat, però sempre té el "gatillo" disposat per donar en el blanc del receptor. Són, aquestes reflexions breus, tot s'ha de dir, per a un públic planer, i això també s'ha de valorar positivament, de manera que tothom pot entendre de seguida el "missatge" que conté cada una d'elles.

Per escriure aquest "Bon dia", l'autor, que a més de capellà és un profund coneixedor del ser humà, s'ha servit de les petites coses de cada dia, dels esdeveniments quotidians, de les converses amb la gent, ja ho he dit abans, de tot el que ha vist desfilar per davant ell

I amb aquest material tan senzill ha aconseguit construir un esplet d'acudits que a tots ens descobreixen aspectes no ignorats, però sí oblidats moltes vegades per tots nosaltres. És, aquest llibret, en definitiva, un recordatori de tot allò que ja sabem, però que de fet és com si no ho sabéssim perquè de tant saber-ho ho hem oblidat. Aquest és, idò, el veritable contingut del llibre de tan escaient títol com és "Bon dia".

II

Mai hauria cregut que hauria de fer la presentació d'un llibre de tot un rector. Jo, que no he passat mai d'escolanet!

Però, vet aquí, que ho faig, això, i ho faig per les meves pressumpes -avui tothom no és més que presumpte-, per les meves pressumpes virtuts filosòfico-literàries.

I em fa goig i em dóna satisfacció fer aquesta presentació d'aquest llibret. Em fa goig, perquè es tracta del llibre d'un amic, un bon amic, En Santiago, un amic que en certa manera me va obrir les portes del periodisme més elevat que existeix: el periodisme humorís-

tic. Gràcies a En Santiago, podria dir, he aconseguit donar a conèixer la meua vena poètica més entranyable. Per això, i per moltes altres coses, vull retre homenatge d'amistat i admiració a En Santiago Cortès en aquest acte.

També em dóna satisfacció, la presentació d'aquest llibre, perquè es tracta d'un llibre autèntic. Encara que de dimensions reduïdes però gran contingut. D'entrada, en fullejar-lo, em va recordar la prosa d'un altre prevere, un autèntic filòsof de la nostra terra que cal recuperar el més aviat possible: m'estic referint a l'obra valuosa i d'enorme contingut espiritual i humà de D. Miquel Ramis Alonso.

Bé, idò, En Santiago Cortès, amb aquest llibret ple de reflexions, de pensaments, d'idees i de creences, juga a fer filosofia. Però hi juga en sèrio, que és així com juguen els homes autèntics. Hi juga tant, en sèrio, que sovint sembla que no es dirigeix a altre més que a si mateix, i això és el que fa d'aquestes meditacions una veritable font de sentiments ge

nerosos, alegres i totalment atractius i mengívols. Però mai superficials.

Les seves reflexions, encara que basades fonamentalment en el sentit comú, ho estan també en la fe, en la fe catòlica, de la qual En Santiago n'és un il·lustre Ministre.

En Santiago, en aquest llibre, mos xerra de moltes coses, i a totes elles, encara que habituals entre tots nosaltres, li dóna un caire força elevat. Mos xerra de l'humor, de l'amistat, de la vida, dels homes i de les dones. Toca tot el que l'envolta d'una manera suau, només pot ser amb la punta dels dits, però el seu tacte desperta sempre la nostra curiositat i provoca les nostres ànsies de ser millors. Han col·laborat, en aquest sentit, els dibuixos infantils que acompanyen els textos. Són dibuixos plens de tendresa i espontaneïtat. Un altre encert d'En Santiago. Ha seguit les paraules del Mestre: "Deixau que els infants s'acostin a mi".

Sigui per a tots els que el llegeixin, aquest llibret, no tan sols un manual de reflexió filosòfica-cristiana, sinó també una guia de pensament per aprofundir cada dia més en les circumstàncies de la convivència entre els homes.

N'Ortega i Gasset deia que un bon llibre és aquell que t'obligi a tancar-lo, deixar de llegir-lo i posar-se a reflexionar.

No hi ha dubte que aquest llibre d'En Santiago és un bon llibre, no només ho dic jo: ho diu també N'Ortega i Gasset.

Bon dia. ■

Joan Guasp

BON DIA

Ha sortit el nombre 9 de la col·lecció Ximbellí, que dirigeix i edita Santiago Cortès i Forteza. Tots i cadascun dels exemplars que, fins avui, han vist la llum han atensat un elevat nivell d'interès per part dels afortunats lectors que han gaudit la ditxa d'atresorar-los.

El darrer porta el títol *Bon dia* i és un ramell de meditacions curtes que es llegeixen amb delit i que proporcionen uns instants de relax i de seriosa gaubança. Hom diria que és un fulletó per a tenir vora la capçalera i cada matí, a l'obrir els ulls, agafar-lo i començar a meditar amb el text que l'atzar deixi a l'abast de nostra vista.

Es, repetim, un ramallet de bons pensaments, d'elevats consells, que es troba enriquit, a més, per la senzillesa d'uns

inspirats dibuixos infantils que floreixen innocència des de les fulles a les arrels.

Amic Santiago, enhorabona i endavant.

*¡Que bell desitjar Bon dia
al germà desconegut
i que bo per la salut
saber riure en companyia!
Rebutjar tota mania
de senda no compartida
i convertir nostra vida
en jardí de terra noble
que fruiti per tot el poble
convivència amorosida!*

Toni

FESTA DEL SEQUER

CONCURS DE CARTELLS

1. Poden participar-hi totes les persones interessades.
2. Els cartells han d'esser del tamany DIN A-3.
3. Els cartells han de dur un dibuix que faci referència al Sequer.
4. Els cartells es faran en blanc i negre.
5. El cartell seleccionat es reproduirà i servirà de portada.
6. Tots els cartells participants es guardaran.
7. Els cartells s'han d'entregar abans de dia 30 de juny a l'Escola, a la Rectoria o a l'Ajuntament.

EN QUATRE PARAULES

N'hi ha bastants que al matí s'aixequen sempre de mal humor. Independentment de l'hora que es despertin, fins al cap de dues o tres hores no els poden dir res, diríem que mosseguen, i no és més que encara duen el cansament o la ressaca del dia anterior. Els manquen les forces per començar l'aventura d'un nou dia.

Un dia vaig arribar a la conclusió que com més un somriu més li somriu la vida, i deu esser per això que els japonesos no solament somriuen una estona al matí, sinó que es passen més de deu minuts rient abans de començar la feina.

Si ets d'aquesta munió de gent que es desperten de malhumor riu una mica cada matí davant el mirall i veuràs com començaràs millor el dia.

Santiago Cortès

Associació de la Tercera Edat

Ens diuen: "Vénen d'una i ja pensen en l'altra"; però jo diria: Qui pot plànyer res a les persones que avui són de la tercera edat? Quants de sacrificis i privacions no tengueren a la seva joventut? Per això és que pensam que ho tenen ben meregut que disfrutin en la vellesa.

El passat dia 1er de maig férem una excursió a la Fira de Ses Salines. Fórem unes noranta persones i encara que el dia no sortís molt bo no mos banyàrem. L'horabaixa va fer molt bon temps i a la fira no tenguérem tantes sempentes. Visitàrem *Botanicactus* (uns jardins immensos amb gran varietats de palmeres, plantes d'aigua, cactus i plantes de Mallorca), i a la sortida fórem obsequiats amb un petit cactus per hom i, per esser el Dia de Fira, amb una entrada per tornar-hi.

Després d'un dinar a Cala Llombards bo i amb abundància, anàrem a Porto Petro i a la bella Cala Mondragó on, uns pocs dies a l'any, i segons el moviment de les aigües del mar, es produeix un bell espectacle en pegar les ones contra les roques. Aquest dia fou així i poguérem, juntament amb molta altra gent, admirar les belleses que produeix la naturalesa.

SA VALL

Dia 24 de maig férem una excursió a Sa Vall, lloc que molta gent té curiositat en visitar. Aquesta finca és propietat

privada i sols deixen visitar-la un dia a la setmana, durant uns mesos de l'any, i amb un número determinat de visitants, per la qual cosa resulta difícil aconseguir permís. Per aquest motiu dubtàrem d'anular-la a fi de no deixar persones descontentes per no poder anar-hi tots els que ho desitgen, cosa que no és la intenció de l'Associació. Afortunadament, la sort ens ha acompanyat i el dia 14 de juny hi podrem tornar, esperant així poder contentar tothom.

També dins aquest mes de maig preparam una altra sortida per visitar el Parlament Balear, el Consell Insular, la Catedral i diversos museus de Ciutat. I en fer més calor anirem a refrescar-nos al Parc *Aquacity* de S'Arenal.

MENJADOR

Com anunciàrem en el darrer número d'aquesta revista estam a l'espera de possibles usuaris del servei de menjador per poder obrir-lo.

Totes les persones interessades o que vulguin provar-ho es poden inscriure abans del 31 de juliol. ■

Antoni Niell

S'ESTANC

tabacs, revistes
i papers

EN MARXA LA SISENA EDICIÓ DEL «PLA DE MALLORCA»

PRESENTACIÓ

Dia 25 d'abril tengué lloc al Celler Can Ripoll d'Inca, l'acte protocolari de presentació de la Sisena Edició de la carrera ciclista Pla de Mallorca-Primer Gran Premi "La Caixa"

El número de ciclistes participants en aquesta edició és de 110, dels quals 14 pertanyen al Club Ciclista de Lloret. Cal destacar que el Pla de Mallorca és la carrera en la que participen més corredors mallorquins de tota la geografia illenca.

A l'hora de redactar aquesta crònica és duen disputades dues etapes.

PRIMERA ETAPA: SANT JOAN

El Pla-90 es va iniciar el 29 d'abril amb una prova contra-rellotge individual amb sortida davant el Bar Es Pou i arribada a Sant Joan, sobre un total de nou quilòmetres.

Entre els 90 corredors participants n'hi havia 13 de lloretans, ja que N'Antoni Ramis no pogué prendre la sortida.

L'etapa fou guanyada pel màxim favorit al triomf final, Pere Ferriol Colombram de l'equip Jumbo Tours de Maria de la Salut. El primer lloretà va ser En Joan Amengual que arribà en el lloc 30è.

VI PLA DE MALLORCA'90 I GRAN PREMI "la Caixa"

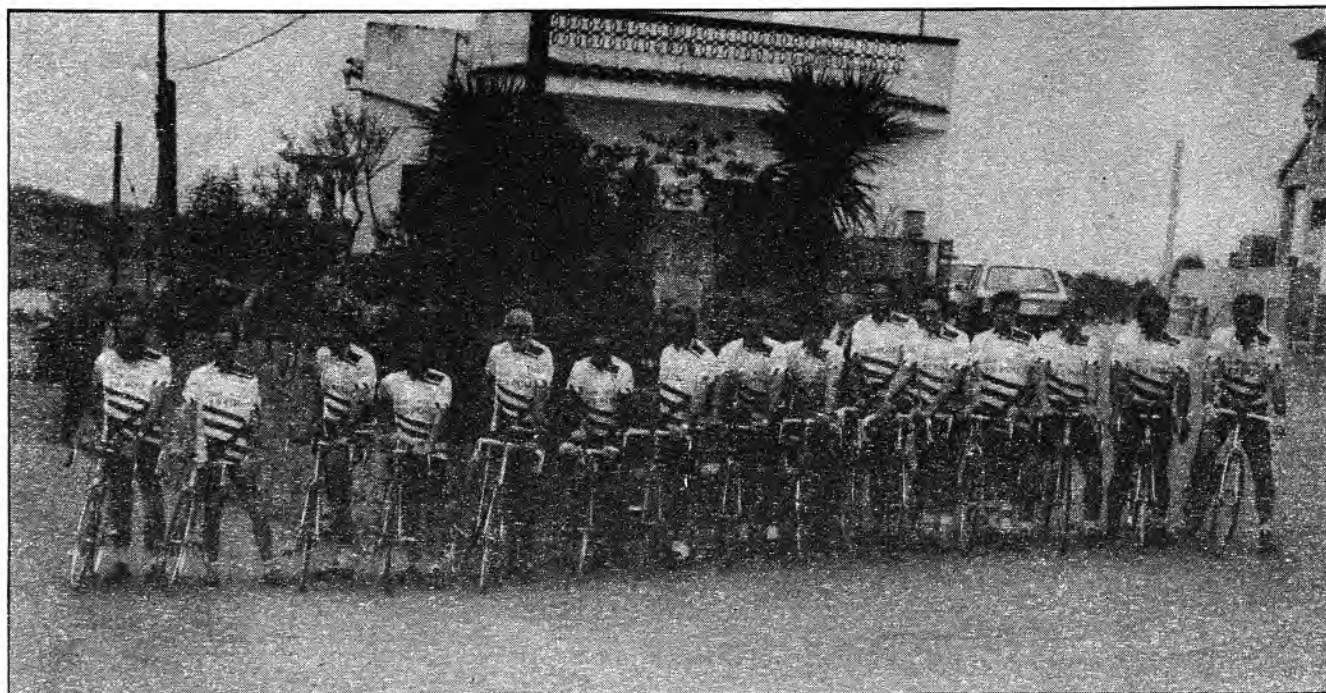

ORGANITZAT PELS CLUBS
CICLISTES D'AQUESTES
LOCALITATS

29 Abil - Sant Joan
1 Abil - Petra
12 Abil - Lloret
20 Abil - Viladrome
27 Abil - Muro
3 Juny - Santa de la Salut
10 Juny - Sta. Margalida

30è. Joan Amengual	Afic.	15'45"
34è. Rafel Bauzà	Juv.	15'54"
37è. Miquel Alomar	Afic.	16'01"
39è. Arnau Mateu	Esp.	16'04"
40è. Joan Bauzà	Afic.	16'07"
53è. Rafel Ramis	Vet-A	16'44"
57è. Miquel Ramis	Vet-B	16'52"
61è. Andreu Mora	Esp.	17'00"
66è. Joan Pons	Vet-B	17'24"
68è. Llorenç Ribas	Vet-A	17'30"
70è. Simó Modino	Esp.	17'32"
75è. Felip Jaume	Vet-A	17'43"
Jaume Gelabert	Vet-A	18'03"

Pel que fa a la classificació general per equips, el Club de Lloret ocupa el lloc 8è amb un temps de 47'40".

SEGONA ETAPA: PETRA

El dimarts dia 1er de maig amb la carretera humida, bastant de vent i un poc de fred, foren 85 els qui partiren des de Petra per disputar la prova, la qual va discórrer entre constants intents d'escapada.

Durant l'etapa es produïren diverses caigudes i, com a conseqüència d'una d'elles, o correguda a Sant Joan, En Miquel Alomar hagué d'abandonar.

Un grup de 32 corredors arribà destacat a Petra, aconseguint el líder, Pere Ferriol, a l'sprint la seva segona victòria.

El lloc i temps dels lloretans fou el següent:

21è. Rafel Bauzá	Juv. 1 34'54"
22è. Joan Bauzá	Afic. 1 34'54"
38è. Joan Amengual	Afic. 1 35'17"
40è. Arnau Mateu	Esp. 1 35'17"
51è. Miquel Ramis	Vet-B 1 41'55"
57è. Andreu Mora	Esp. 1 43'03"
71è. Rafel Ramis	Vet-A 1 44'29"
72è. Joan Pons	Vet-A 1 51'54"
74è. Simó Modino	Esp. 1 51'54"
76è. Llorenç Ribas	Vet-A 1 52'15"

Pel que fa a la classificació per equips, el Club de Lloret pujà un lloc passant al 7è.

* *

A hores d'ara falten per disputar cinc etapes i els favorits ocupen ja les primeres places de la classificació general.

La tercera etapa tindrà la sortida a Sineu i l'arribada a Lloret amb motiu de la Fira de Maig. El Club Ciclista de Lloret serà l'encarregat de l'organització d'aquest final d'etapa que contribuirà a la festa del segon diumenge de maig.■

PLA DE CAMINS RURALS

En relació al Pla de Camins Rurals la Conselleria d'Agricultura i Pesca, una vegada efectuada la corresponent avaluació tècnica, ha resolt acometre la realització dels camins de Ses Rotes i de Costitx, situats al terme de Lloret de Vistalegre.

La redacció dels projectes ha estat adjudicada a SEFOBASA (Serveis Forestals de Balears, S.A.). El cost d'aquests projectes serà a càrrec del pressupost de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, així com també la seva execució.■

Amb el suport de
l'Ajuntament de
Lloret de Vistalegre

BAR - RESTAURANT

ES POU

Noces
Batejos
Comunions

LOCAL CLIMATITZAT

Carretera Lloret - Palma - Tel. 52 01 98

LLORET DE VISTALEGRE

AQUELL ANY EN QUÈ VÀREM SER QUINTOS...

Quina persona no recorda els devuit anys amarats de força, d'il·lusió, d'un "això no m'ho acabaré mai"? El quinto representava la majoria d'edat social i el respecte que comportava per a una família tenir un jove "per quintes". I la temença de perdre dos braços vitals a la feina per a dur a terme els treballs del camp.

*Si el rei d'Espanya sabia
sa falta que un fadrí fa,
no tornaria quintar
i an els qui té amollaria.*

*Si el rei d'Espanya tenia
una dotzena d'infants,
soldats no en faria tants
perquè en sos seus pensaria.*

Però també el jove "tornava home" i no s'hi considerava mentre no hagués passat pel quarter. Llavors, ah!, el jovecell se n'adonava de la benaurança de la llar; una concepció que girava entorn de l'eix familiar:

*Jo no menava respecte
a mon pare, bona amor,
i ara tenc d'estar subjecte
com sa pell an es tambor.*

Deixaven qualque cosa més, però, que la família. La nina que es tenia ullada, les promences, l'espera que no acabava mai:

*Diumenge passat, Maria,
a mi me varen quintar.
Sols no vares demanar
jo quin número tenia.
Tu botes i rius, Maria,
i mu mare cada dia
no se deixa de plorar.*

*M'ho deien i jo no ho creia
que havíeu caigut soldat;
com vos vaig veure, estimat,
dins es quarter de Ciutat
amb sa jaqueta vermeia!*

I al poble pocs se n'escapaven; no hi havia romanços a l'hora d'anar a servir:

*Sa mare plorant va anar
an es quatre regidors:
-Aquest fii meu tan hermós,
i tan polit i tan ros,
que l'hagin de sortear!*

*Una vega he de fer
si es meu fii no cau soldat:
de dalt a baix del carrer
tot de mel anirà untat.*

Els acomiadaments han ro-

màs dins la gent del poble com una espina clavada i això ho demostra el cançoner popular amb cançons plenes de tendresa, de poesia, d'amor, que fa pell de gallina:

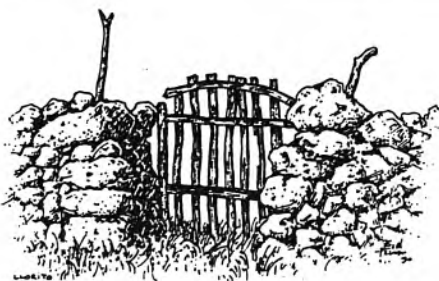
*Adiós, ma enamorada
jo me'n vaig a servir el rei;
en tornar ja seré vei,
tu amb altre seràs casada.*

*Una mare plora i diu:
Nou mesos com l'he portat,
i ara qui l'he arribat
a galliner, el me preniu!*

*Un corb i una moixeta
s'enfilaren per un pi.
En Mateu Valla va dir,
quan va treure es bolletí:
-Adiós, Polonieta!*

*Adiós, ma enamorada,
ma enamorada, adiós,
que jo ja sent los tambors
qui toquen la retirada.*

Tothom conserva records, basats d'alegries i tristors, d'aquell any gairebé màgic que cap girava la vida d'un home. Els quintos són els encarregats de cantar les panades i de convidar la filla -"si té molta merexera"- pel ball del vespre. Al ball, de jotes i boleros, hi havia de tot, entre les parelles que ja s'havien escomès abans de la festa. Quatre botelles de suc i un grup de tres o quatre persones que feien sonar la música. No hi havia por de perdre doblers, com ara, ja que tampoc les despeses eren gros-

ses. Als qui havien de partir se'ls comportava que es passassin amb llurs fets, d'aquí que sempre shagi considerat el quin to una mica groller i caradura. Els illencs sempre hem tingut les de perdre, ja que això d'ha ver d'embarcar assusta:

*El rei demana fadrins.
¿Que deu voler sortear?
¿O deu voler baratar
forasters amb mallorquins?*

*El rei de fora Mallorca
demana deu mil soldats
i diu: -No los vui quintats,
ni quintats, ni fets per força*

*Som soldat d'artilleria
d'un poble devers Maó;
som del vuitè batalló,
la tercera companyia.
Un dia de guàrdia estava
i es primer em va cridar,
va dir: -Escolta, Colomar;
sabràs que vas a l'Havana.
S'orde vengué de seguida
que m'havia d'embarcar;
no vaig poder anar a cercar
sa robeta que tenia,
i a Ciutat, a ca sa tia,
la vaig haver de deixar.
Me dugueren a la Mola
a guardar prisoners.
Un homo sense doblers
a onsevuia fa nosa.*

*Regiment d'infanteria,
quarter del Carme Major,
en el segon batalló,
la tercera companyia:
qualsevol me trobària
sense més preguntar-ho.
Ha feta aquesta cançó
un tal Joan Perelló,
Maria, i la t'envia.*

El record de la nostra quin ta, encara ben novell, està mesclat amb molta tristesa. Ens ho passàrem bé cantant les panades, fent el fogueró i el ball. Fòrem, com totes les quintes,

ben avinguts, i crec que ens agradaria tornar-hi. És per això que quan es fa un "dinar de quintos del ...", només aquells que ho visqueren són capaços de mocionar-se, perquè foren els actors principals d'aquell tros de comèdia de la nostra vida. He dit que el record de la nostra quinta és, també, trist: un amic de tots ens va deixar: En Domingo Real. L'estimàvem i era una bona persona. Recordam tots quan anàrem a ca seva a cercar la gerra i els papers: ens abracàrem i ens fonguérem entre els plors; sa mare ens digué que tot el que tenia dels quintos ho tenia ben reguardat perquè En Domingo no volia perdre res. Tots ens ho agafàvem seriosament, tal volta massa.■

Felip Munar

DEMOGRAFIA

NAIXEMENTS:

Dia 14 d'abril va nèixer Na Francesca Mª Vila Picornell, filla de Josep Vila i Mª Concepció Picornell. Enhorabona!

Dia 23 d'abril va nèixer N'Antoni Lluís Fiol Ladaría, fill de Guillem Fiol i Margalida Ladaría. Enhorabona!

Dia 25 d'abril va nèixer Na Marta Maria Real Amengual, filla de Nadal Real i Mª Sole dat Amengual. Enhorabona!

TERCER ENCONTRE D'ESTUDIS NACIONALISTES

Els passats dies tres i quatre de març se celebrà a Algemesí (València) la *Tercera Trobada d'Estudis Nacionalistes* que agrupa les institucions nacionalistes de Mallorca (*Grup Blanquerna*), del Principat (*Grup d'Estudis Nacionalistes*) i del País Valencià (*Grup Arrels Endins d'Estudis Nacionalistes*). Un dels eixos de la reflexió foren els *Quaderns de l'Exili* -la presència en aquestes Jornades de la vídua del qui fou un dels esperits dels Quaderns, En Joan Sales, ens encoratjà força-, a més de l'aprovació per total unanimitat del *Manifest d'Algemesí*.

Però pensam que unes jornades, per molt denses i atapeïdes que sien, si són guiades per l'esperit de comprensió, d'illusió, per persones que se senten solidàries amb el sentiment d'unió entre els països de la nació dels catalans, sempre refermaran uns llaços d'amistat, mitjançant la coneixença dels nostres pobles, que estam segurs que fruïran i esdevindran una de les llavors necessàries a l'hora de posar-nos a decidir el nostre futur.

La majoria dels participants -quaranta-cinc del Principat, quaranta del País Valencià i dotze de Mallorca- eren joves amb ganes de trobar una resposta adient als interrogants que broten quan una nació viu una situació trista d'anormalitat i

on els més elementals drets de la persona humana són ignorats, tot basant-se amb uns altres drets aconseguits mitjançant la força de les armes i la imposició descarada. Ja sabem que de dictadures n'hi ha de moltes classes, però totes tenen en comú que una vegada al poder sempre volen legitimar-se. Contra les dictadures sempre hi ha d'ha ver una lluita; no es pot exigir la mateixa a totes les persones, però sempre s'ha d'encoratjar qualsevol mena de rebrot -per petit que sia- que vulgui

desenganxar-se'n.

Bastants del qui hi assistírem ja teníem assolits molts de punts que eren motiu de debat. Però el que té de positiu això és que a partir d'aquests punts sempre arribàvem més enfora. Va sortir, per exemple, la penosa, trista i vergonyosa situació de l'Església al País Valencià -el Bisbe del qual és un mallorquí, renegat de les seves arrels i que ha manifestat que "*la lengua vernácula de Valencia es el castellano*": tornau-vos-ne a Madrid que és d'allà on tristament heu vingut i no ens faceu més mal-, encara que homes com Mossèn Riutord -natural de Petra- des de fa molts d'anys lluiten contra la ventada, amb més disgusts que benaurança, però també de cada cop amb més fe; sortí la rica varietat de la nostra Nació, formada per països amb unes peculiaritats ben definides; la co-neixença per part de tots de les varietats fonètiques de la nostra llengua i el respecte a aquestes diferències; la penosa imatge que donen les Institucions Autòniques del País Valencià envers la recuperació de la nostra llengua i cultura; et cètera.

Diumenge horabaixa presentaren i aprovàrem el *Manifest d'Algemesí*:

Algemesí, març 1990.

Felip Munar i Munar

MANIFEST D'ALGEMESÍ

1. El present manifest neix de la voluntat d'enfortir els lligams entre els tres grups convocants del III Encóntre dels Països Catalans: Blanquerna, GAEDEN i GEN; així com de la voluntat comuna de treballar per la plenitud nacional dels nostres països.

El comú denominador dels tres grups és el nacionalisme, entenent com a tal tota activitat, tant personal com col·lectiva, destinada a personalitzar la nació en cadascun dels seus ciutadans, de forma que la nació sigui realment la suma d'aquells qui l'habiten. D'aquesta manera creim que s'ha d'entendre la solidaritat entre els homes. I sols a partir d'aquesta base concebem la solidaritat entre els pobles.

El segon aspecte comú als tres grups és el reconeixement del paper que el cristianisme ha jugat i juga en la vida dels nostres pobles. La fe pertany al domini de la més pregonera llibertat personal, però sabem també que la vida cristiana és ben present i és exterioritzada tant en la nostra història com a pobles com en el nostre moment actual.

2. Creim que una condició necessària per a la plenitud nacional dels Països Catalans és la formació d'un guix social de persones que d'una manera *natural* se saben ciutadans del seu propi país. Volem contribuir amb la nostra petita aportació a la nova renaixença dels nostres Països d'una forma efectiva, sense caure en el joc de la diversió fàcil i la xerrameca estèril. Volem ser persones apassionadament preocupades per la nostra Nació. Ajudar a formar aquest guix social no és feina llúida, sinó d'esforços sovint desconeguts, encara que sempre gratificants.

3. Per a aconseguir aquest guix social feim una crida a tots els homes i dones per tal que, portats per la seva voluntat de servei, s'organitzin i prenguin cura de les institucions que estan al servei del poble, tenint present els senyals d'identitat que ens caracteritzen i els quals no hem de permetre que es desnaturalitzin. Parlam d'institucions en el sentit més genèric del mot. Institucions de cultura popular, esportives, musicals, teatrals, recreatives, polítiques, sindicals, religioses, i totes aquelles que condensen el moment autèntic en què es troben els nostres pobles. Ningú no s'ha de sentir exclòs d'aquesta crida; tothom, en la mesura de les seves possibilitats, és capaç d'aportar quelque cosa en la tasca que ens imposam.

4. Celebrem enguany el tercer encontre dels nostres grups. Esperam que el present manifest serveixi de base per la preparació dels propers encontres. El desig dels sotasignants és aprofundir i avançar en les idees exposades, tant en l'acció que realitzam (formació i estudi per a joves, fonamentalment), com en la reflexió sobre el futur dels nostres països i en la seva necessària articulació.■

Algemesí, març 1990

QUARANTA-DOS MIL LITRES A SA COMUNA

El problema de l'aigua a Lloret ha quedat pràcticament resolt gràcies al sondeig que la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori ha realitzat en terrenys de Sa Comuna.

El cabdal del pou que s'ha perforat és de 42.000 litres, cosa que permet que a partir d'aquí es pugui dur a terme tota la xarxa d'abastament d'aigua potable al nucli del poble. De fet s'està a lespera que el Consell Insular inclogui en el Pla d'Obres i Serveis de 1990 la primera fase del projecte d'abastament i sanejament per un valor proper als trenta milions de pessetes.■

POLVOS MÀGICS

No podeu creure...

- que n'hi hagi que diguin que per Lloret hi ha una poma podrida.
- que no especifiquin qui és.
- que a Sa Comuna s'ha trobat aigua.
- que ja hi ha qualcú que pensi en posar una planta embotelladora.
- que a la cisterna de plaça hi hagi un lletreret d'aigua no potable.
- que hi ha qui diu que les mentides engreixen.
- que per Llorito n'hi hagi tants de grassos
- que el llibre del rector sigui tan bo de llegir.
- que això vol dir que és un bon llibre.
- que hi hagi tanta gent que escolta la ràdio de Lloret.
- que aquesta ràdio només emeti undia a la setmana.
- que ens agradaria que emetès més dies.
- que dels pins que se sembraren a la Diada de la Natura ja n'hi hagi de morts.
- que ningú se'n deu haver cuidat.
- que per Llorito hi hagi tants d'estrangers.
- que si seguim així trobar a Mallorca un mallorquí serà una odissea.
- que arribarà a ser vera allò de Llorito se rà ben guapo quan ja no hi haurà lloritans.
- que ens ho deixaran "ben arreglat".■

...idò és ben ver

DEFINICIONS

abella

Helicòpter que fa la vida dolça.

aigua

Enemic dels borratxos.

amanida

Conjunt de colors que es poden menjar.

animal

Segona personalitat de les persones.

avió

Ocell de ferro que beu gasolina.

balena

Cosa que viu al mar... la mar de grossa.

bany

Lloc on et deixen llegir tranquil·lament.

bigoti

Arrels del nas.

bosc

Barri d'arbres.

cavall

Taxi dels temps antics.

cel

Gran pissarra per dibuixar-hi l'arc de Sant Martí.

cocodril

Grapadora amb cua.

coet

Supositori llunàtic.

cul

Trompeta de la gent.

desert

Immens silenci monocolor.

dia

Baralla entre el sol i la lluna.

dit

Cames de les mans i dels braços.

electricitat

Cosa molt corrent.

estel

Ocell teledirigit.

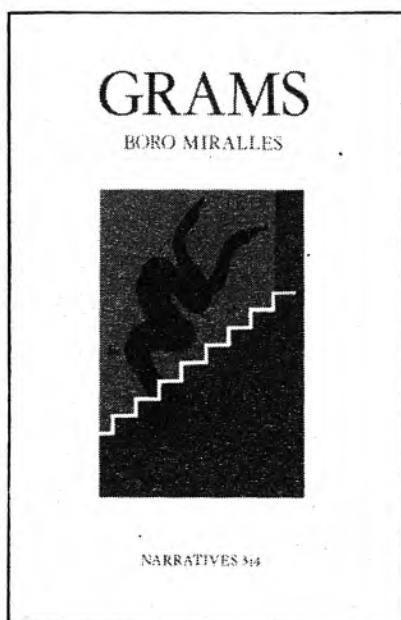
finestra

Quadre amb un paisatge molt variat.

formiga

Granet d'arròs amb potes.■

Libres

Boro Miralles. "Grams". Tres i Quatre. València, 1989. (100 pàgines, 795 pta.)

Boro Miralles ha trepitjat l'asfalt ca lent de la ciutat. N'ha vist les ombres i ha palpat la llengua verinosa del carrer. En aquestes cinc narracions breus no hi cer queu l'heroi perdut o el sentimentalisme a paivagador d'uns cossos assèdegats d'amor. Cada paraula és cisellada amb un toc de crua i amarga realitat. Ofèn el llenguatge d'En Boro: les expressions surten de cada cantonada/pàgina com sagetes dirigides per trasbalsar el lector. Aquest no pot esdevenir un espectador impassible davant l'onada de situacions que, o bé hem vist en imatges de qualche macabre film, o bé la nostra mirada s'hi ha perdut tot rastrejant el formigueig indeturable de la gent que vomita ciutat.

L'autor vol incidir dins la curiositat del lector fent-lo còmplice de cada situació: l'adolescent beneïta de casa bé, plena de fantasies eròtiques que vol fer seu un assassí com si fos un ninot; la fredor descarnada dels cossos sense vida en contacte amb personatges que inspiren una estranya tendresa; la reacció malèvola de la bellesa mortal; la visió pamfletària d'un ésser es-

trambòtic dins una sòrdida ciutat... Si no coneguèssim l'autor d'aquests contes, diríem que ha sobrepassat els límits de la coexistència entre les persones i que és indigne de qualsevol guspira d'afecte. Però al fons, molt al fons, En Boro és un moralista que crida ofegat dins una agonia massa grossa per poder-la mantenir. I per això ens planteja aquesta mena d'històries difícils d'argumentar.

El seu costumisme urbà és, però, imaginatiu i, més enllà dels tòpics postmoderns habituals ens exposa una sèrie d'observacions abrumadores, amb un esclat de potència expressiva.

Un llibre per llegir d'una sola tirada i copsar-ne la nostra dissortada essència humana. Si t'hi repenses ja no l'acabaràs mai.■

Felip Munar i Munar

HOMENOTS

MICHEL

Aznar

TÉ LA CULPA DEL TEU MALHUMOR?

Si comptessis fins a 10
abans d'aixecar la mà,
podries canviar
les llàgrimes
per un somriure.

No el maltractis,
és una persona!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA
Comissió d'Acció Social